

ÇOCUKLARLA İLETİŞİM

Fatsa Anaokulu Ebeveyn Akademisi

Çocuk Özünde Tam Bir İnsandır!!

*Ebeveynlerin
şartları ne olursa
olsun;*

*Çoğu çocuk olumlu
iletişime tepki
gösterme ve
potansiyelini tam
olarak geliştirme
yetisine sahiptir.*

Çocukluk ve gençlik dönemleri insanın yaşam döngüsünde yatırım yapması gereken en önemli sermayedir. Onların eğitimleri, beslenmeleri, ekonomik ve toplumsal gelişimleri, sosyal becerileri, fiziksel ve psikolojik esenliği temeli atılan gelecek kuşaklar için büyük önem arz etmektedir. Çoğu ebeveyn çocuklarının kendilerinden daha iyi bir yaşam tarzına sahip olunması ister ve bu yolda elinden geleni yapmaya çalışır.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde tanımlandığı gibi çocukların hakları çeşitli iletişim haklarını da içermektedir: İtilme ve ciddiye alınma hakkı; özgür konuşma ve bilgiye erişim hakkı; mahremiyetin korunması hakkı; kültürel kimlik geliştirme ve kültürel değerleri ve inançlarıyla onur duyma haklarıdır.

Tüm çocukların seslerinin işitilmesine ihtiyacı vardır. İletişim çabaları çocukların mahremiyet ve onurlarına saygı duymalı, özgüvenlerini beslemelidir. Çocuklara "ses" olma yönünde gösterilen çabalar, yetişkin bakış açısını yansıtan sembolik bir girişimden öteye geçmeli, çocukların bütünsel gelişimlerini veya sorun çözme becerilerini desteklemelidir.

ÇOCUKLA İLETİŞİM KURARKEN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Sevgi; Ailenin çocuğu ne olursa olsun koşulsuz sevmesidir.
- Saygı ; Her türlü iletişimde çocuğun da söz hakkı olması ve sırası gelince kendini ifade etmesidir.

Ebeveyn;

- Çocuğun duygu düşüncelerine katılmasa bile dinliyorsan,
 - Hakaret içeren cümleler, yüksek ses tonunu kullanmıyorsan,
 - Çocukla göz göze olma mesafesinde duruyorsan,
 - Tehdit veya şiddet kullanmıyorsan
- İletişimde saygıdan bahsedebiliriz.

- Etkili iletişim; Karşılıklı empatik ilişkidir. bunun için dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:
 - Konuşurken mutlaka göz teması kurmaya dikkat edin.
 - Tensel teması unutmayın.
 - Mutlaka anlattıklarını sonuna kadar dinleyin.
 - Sadece siz konuşmayın

Çocuklarla İletişim İçin İlkeler ve Öneriler

ÇOCUKLA İLETİŞİM KURARKEN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

• Söz Hakkı Verme

-Söz hakkı olan ve dinlenen çocuk, anne ve babasıyla daha sağlıklı iletişim kurar.

-Dinlendiğini fark eden çocuk huzurlu olur.

-Kendini ifade etme yeteneklerinde önemli bir artış olur.

-Ebeveynler kendini anlatıp ifade edebilen çocuklarının problemleri, korkuları, beklentileri hakkında daha geniş bilgiye sahip olur ve daha fazla yardımcı olabilirler.

-Söz hakkı tanınan çocuk ileriki yaşamında problemleri konuşarak çözmeyi öğrenir.

-İfade edebilen bir çocuk, kendi problemlerini kendi ürettiği çözümlerle çözünce önemli oranda öz güven kazanır.

Güven Verme

Çocukların erken gelişim dönemlerinden, onlarda güveni oluşturabileceğiniz net ve açık yollar arayın. Deneyimleriniz, genç insanlar ile aranızda olan güven köprüsünü geliştirir. Bazen yapı zayıflar veya çökerse tekrar inşa edilmeye ihtiyaç duyar. Okulda, işte ve ilişkilerimizde hayati önemi olan güven, hayatımızda çok önemli olan kutsal bir bağdır.

Tutarlılık

Tutarlı tutumlar için öneriler:

- Olumsuz davranışını neden kabul etmediğinizi net bir şekilde açıklayın.
- Olumsuz davranışın evdeki bireylere olan etkisini anlatın.
- Olumsuz davranışının nedenlerini uygun bir dille sorun.
- Uyması gereken normları, değerleri ve yapılan anlaşmaları açık bir ifadeyle anlatın.
- Anlaşma ve kurallara uyması için, yeterli bir deneme süresi belirleyin.
- Problem çok büyük değilse, çözümünü ile ilgili çocuğunuzla birlikte bir plan yapın. Planla ilgili olarak somut ve uygulanabilecek anlaşmalar yapın. Problemin boyutu büyükse, parçalara bölüp, her parça için ayrı plan ve anlaşmalar yapın.

1. İlke: Çocuklara Yönelik İletişim Yaşa Uygun ve Çocuk Dostu Olmalıdır.

- Çocuklara-uygun dil, karakterler, öyküler, müzik ve mizah kullanın.
- Etkileşimi destekleyin ve model oluşturun.
- Özel efektleri sağduyulu ve akıllıca kullanın

2. İlke: Çocuklara Yönelik İletişim Çocukları Bütünsel Olarak Ele Almalıdır.

- İletişimde tek mesele yaklaşımından ziyade birleşik bir yaklaşım kullanın.
- Yetişkinlere çocuklarla ilişkilerinde olumlu rol modelleri sunun.

3. İlke: Çocuklara Yönelik İletişim Olumlu ve Güçlü Yön Temelli Olmalıdır.

- Yetkinlik Kadar Özgüven de İnşa Edin.
- Olumlu Örneklemeye Kullanın

Ana Gelişim Özellikleri

İlk Yıllar (0-6 yaş arası)

Bilişsel	Davranışsal/Fiziksel	Sosyal/Duygusal	İletişim İhtiyaçları
<ul style="list-style-type: none">İlk karşılaşmalar: şekiller, renkler, insanlar, hayvanlar, sesler, ritimler, yerlerDil gelişimiToplumsal cinsiyet, ırk, engellilikteki farklılıklara dair farkındalık ve hassasiyet gelişimi ve sosyal tutumların ilk oluşumuGerçeklik ve hayali ayırt etme zorluğu ve nedenselliği anlamada zorlanmaGerçekliğin somut yönlerine odaklanma (Görebildiklerim, duyabildiklerim ve dokunabildiklerim)Televizyonun şifrelerini ve kurallarını anlamada zorlanma (Büyütme, tekrar oynatma, geriye dönme, düşünce baloncukları gibi)Toplumsal cinsiyet ve diğer "farklılıklara" dair farkındalığın gelişmesi	<ul style="list-style-type: none">Yaparak ve oynayarak öğrenmeTekrar ve rutin aracılığıyla öğrenmeMotor becerilerin gelişimi – emeklemekten, yürümeye, koşmaya, çevreyi keşfetme ve kazalara-açık oluşBağımsızlığı ve öğrenmeyi artıran parmaklarla iyi motor becerileri geliştirme (Kesme, boyama, bağlama, yıkama gibi)Duyguları kontrol ve ifade etmeyi öğrenme	<ul style="list-style-type: none">Yeni ve çoğunlukla korkutucu duyguları deneyimlemeDiğerlerine tam bir bağımlılıktan ayrılma ve özerklik gelişimiKendilerinin ve başkalarının duygularına dair farkındalığın evrimiBaşkalarının farklı düşünmesini ve hissetmesini anlamada büyümeBaşkalarıyla oynama, küçük çatışmaları çözme ve işbirliği yapmaEmpati, sosyallik ve başkalarına yardım işaretleri gösterme	<ul style="list-style-type: none">Sevildiklerini ve ilgilenildiklerini bilmeKendileri ve diğerleri hakkında olumlu duygular geliştirmeSahip oldukları korkuların ve duyguların normal olduğunu bilmeYeni öğrenimler ve tecrübeler hakkında iyi hissetmeİyileşmeyi öğrenerek ve yardım talep ederek psikolojik sağlık geliştirme

Ana Gelişim Özellikleri

İlk Yıllar (0-6 yaş arası)

Medyaya Yönelik Çıkarımlar

- Sevecen bir ses tonu ve yalın bir dil kullanın
- Araştırma ruhuna ve öğrenme arzusuna örnek oluşturun
- Güvenli keşfetme, merak ve yeni bulunan becerilere güvenmeye örnek oluşturun
- Çocuğun artan dikkat süresine uyum gösterin
- Oynayarak öğretin ve oynayarak öğrenmeyi betimleyin
- Sıklıkla tekrarlama, ritim ve şarkı kullanın
- Değişken, ancak çok hızlı olmayacak şekilde ilerleyin
- Gündelik deneyimleri, başka çocukların, ailelerin, hayvanların öykülerini ve sıradan günlük etkinlik ve rutinleri kullanın
- Rol yapmaya, hayal gücüne dayalı ve açık uçlu oyunları kullanın
- Günlük sağlıklı öz bakım becerilerini sunun ve güçlendirin
- Çocuklara kendilerine benzeyenleri ve farklı olanları, birlikte eşit taraflar olarak oyun oynamayı ve çalışmayı gösterin
- Şefkatli ve ilgili ebeveynler ve güvenli ilişkiler gösterin
- Şarkı söyleme, el çırpma, dans etme, hareket etme gibi eylemleri teşvik edin
- "Soru ve cevap" etkileşimini içerin ve konuşmayı teşvik edin
- Kademeli ve klişe olmayan toplumsal cinsiyet dilini ve hem çocukların hem de yetişkinlerin tasvirlerini gösterin
- Şefkatli yetişkinlerin yardımıyla, çok geniş bir yelpazede duygularını ifade eden, korkularına hâkim olabilen ve zor durumlarla doğru yöntemlerle başa çıkabilen çocukların anlaşılır örneklerini gösterin
- Adaletli olan, kendinin ve diğerlerinin hakları için mücadele edebilen kendine güvenen ve psikolojik olarak dayanıklı çocukların örneklerine yer verin
- Çocuklara basit seçimler yapmayı ve yaratıcı fikirleri ifade etmeyi gösterin